17/04/2019

“Γέροντα καλά και άγια αυτά που λες-Μού φαίνεται όμως πολύ δύσκολο να εφαρμοστούν”

/ Γνώμες

Μιχάλης Μιχαλακόπουλος

Προχτές, το λιόγερμα, πήρα μήνυμα απ΄το Γέροντα ν΄ανηφορίσω. Μπήκα στο ....4Χ4 σαλόνι του. Στο τετράτοιχο εικονοστάσι του, δέσποζε τώρα μια εικόνα, που δεν την είχα ξαναδεί. Έστρεψα εκεί την προσοχή μου και ο Γέροντας το παρατήρησε. Με άφησε απερίσπαστο να βλέπω τη νέα εικόνα και σιωπηλός ανέμενε να μιλήσω πρώτος εγώ...

– Γέροντα, το θέμα της εικόνας είναι σπουδαίο και σπάνια το βλέπουμε να κοσμεί τους Ιερούς Ναούς μας: «Ο ΚΥΡΙΟΣ ΝΙΠΤΩΝ ΤΟΥΣ ΠΟΔΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ». Δεν

μπορώ να δώσω εξήγηση. Πες μου, γιατί τώρα και όχι χτες; Γιατί τώρα τόση έμφαση; Γιατί τώρα τόσο δεσπόζον και τόσο κυρίαρχο αυτό το θέμα εδώ μέσα;

– Το απαιτούν οι καιροί μας. Οι άνθρωποι έχουν ξεφύγει. Τα μάθανε όλα. Τα μάθανε όλοι. Αυτοπροβάλλονται και δεν δέχονται άλλον σοφότερο, ειδικότερο, ανώτερο, ευφυέστερο, σεβαστότερο, αξιότερο. Το κακό υπήρχε πάντα. Ήταν όμως μικρότερης έκτασης, έντασης και προβολής!...

Βρισκόμαστε και πάλι φέτος, στην περίοδο της Μεγάλης Σαρακοστής. Κάνουμε πνευματικό αγώνα για να περάσουμε την περίοδο αυτή, με την προσήκουσα κατάνυξη και την ανάλογη προετοιμασία για το Άγιο Πάσχα.

Σε λίγες μέρες θα εισέλθουμε στη Μεγάλη Εβδομάδα. Ακολουθώντας τον Κύριο μας, στην πορεία του προς το Πάθος, πρέπει να ξεχωρίζουμε τα σημεία εκείνα, τα οποία μας προσφέρει ο Ίδιος, σαν παραδείγματα για μίμηση.

Ένα τέτοιο παράδειγμα ιστορείται στην απέναντι εικόνα και περιέχεται στο κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο. Το σχετικό απόσπασμα, που με τρόπο συγκλονιστικό, περιγράφει ο αγαπημένος μαθητής του Ιησού, το έχω εδώ πρόχειρο, ας το αναγνώσουμε: « *...εγείρεται εκ του δείπνου και τίθησι τα ιμάτια, και λαβών λέντιον διέζωσεν εαυτόν. Είτα βάλλει ύδωρ εις τον νιπτήρα, και ήρξατο νίπτειν τους πόδας των μαθητών και εκμάσσειν τω λεντίω ω ην διεζωσμένος. Έρχεται ουν προς Σίμωνα Πέτρον, και λέγει αυτώ εκείνος. Κύριε, σύ μού νίπτεις τους πόδας; Απεκρίθη Ιησούς και είπεν αυτώ. Ό εγώ ποιώ, σύ ουκ οίδας άρτι, γνώση δε μετά ταύτα. Λέγει αυτώ Πέτρος. Ου μη νίψης τους πόδας μου εις τον αιώνα. Απεκρίθη αυτώ ο Ιησούς. Εάν μη νίψω σε, ουκ έχεις μέρος μετ΄εμού. Λέγει αυτώ Σίμων Πέτρος. Κύριε, μη τους πόδας μου μόνον, αλλά και τας χείρας και την κεφαλήν [...] Ότε ουν ένιψε τους πόδας αυτών και έλαβε τα ιμάτια αυτού, αναπεσών πάλιν, είπεν αυτοίς. Γιγνώσκετε τι πεποίηκα υμίν; Υμείς φωνείτε με ο Διδάσκαλος και ο Κύριος, και καλώς λέγετε. Ειμί γαρ. Ει ουν εγώ ένιψα υμών τους πόδας, ο Κύριος και ο Διδάσκαλος, και υμείς οφείλετε αλλήλων νίπτειν τους πόδας. Υπόδειγμα γαρ δέδωκα υμίν, ίνα καθώς εγώ εποίησα υμίν, και υμείς ποιήτε. Αμήν αμήν λέγω υμίν, ουκ έστι δούλος μείζων του κυρίου αυτού, ουδέ απόστολος μείζων του πέμψαντος αυτόν. Ει ταύτα οίδατε, μακάριοι εστέ, εάν ποιήτε αυτά....* ».

Ο Διδάσκαλος γίνεται έμπρακτα δούλος και υπηρέτης των μαθητών Του. Δεν επιλέγει μόνο το λόγο, τη διδαχή, τη νουθεσία. Επιλέγει μια πολύ ταπεινωτική υπηρεσία. Αυτή δεν προσφέρεται μυστικά και κατ΄ιδίαν, αλλά παρουσία όλων των μαθητών. Γίνεται σε μια κορυφαία στιγμή, ολίγον προ του Πάθους, γιατί θέλει ο Κύριος να της δώσει ιδιαίτερη βαρύτητα. Θέλει να αποτελέσει η πράξη αυτή «υπόδειγμα» για να κάνουν το ίδιο και αυτοί.

Ο Πέτρος αιφνιδιάστηκε και δεν μπόρεσε ν΄αντέξει, στο πρόσωπό του, αυτή την ταπεινωτική υπηρεσία από τον Κύριο. Ως πρεσβύτερος και με τον χαρακτηριστικό εκρηκτικό του αυθορμητισμό, αρνήθηκε με έμφαση να καταστήσει το Διδάσκαλό του ταπεινό ποδονίφτη του!…

Ο Χριστός όμως απάντησε αυστηρά και με τρόπο απόλυτο και κατηγορηματικό. Δεν έχεις θέση κοντά μου, δηλαδή φύγε τώρα, δεν σε θέλω μαζί μου. Αναγκάζει έτσι τον Πέτρο να «αναδιπλωθεί». Στέλνει με αυτό τον τρόπο και το μήνυμα, ότι οι διακονούμενοι, δεν έχουν το δικαίωμα ν΄αρνηθούν τη διακονία. Ταυτόχρονα αφαιρεί και από τον διακονούντα τη δικαιολογία ότι αρνείται τη διακονία ο …διακονούμενος. Τι να κάνω!

Ο Κύριος με αυτό τον παραστατικό τρόπο διδάσκει τους Μαθητές Του και μέσω αυτών και των διαδόχων τους, τους ανθρώπους όλων των εποχών, την αξία της «βασίλισσας» των αρετών, της έμπρακτης ταπεινοφροσύνης, που εμπεριέχει την έμπρακτη αγάπη, την έμπρακτη διακονία και την έμπρακτη αλληλεγγύη. Χωρίς αυτή τη μορφή της ταπεινοφροσύνης δεν έχουμε θέση κοντά στον Κύριο.

– Γέροντα, σωστά αυτά, αλλά ξέρεις ότι δυσκολεύομαι να κατανοώ τα λόγια, όπως δυσκολεύομαι να βρίσκω και τον τρόπο, που μπορούν αυτά να εφαρμοστούν. Μπορείς με συγκεκριμένα παραδείγματα να μού αναλύσεις, πώς και από ποιους, μπορούν αυτά σήμερα να γίνουν πράξη;

– Πιστεύω ότι η εικόνα του Χριστού, που νίπτει τους πόδας των μαθητών πρέπει να είναι στην είσοδο όλων των Ναών. Να θυμίζει σε όλους, Αρχιερείς, Ιερείς, Διακόνους, Πιστούς, πώς πρέπει να γίνονται πράξη, τα μηνύματα, που στέλνει ο Κύριος, με τον υψηλό αυτό παραδειγματισμό, τη φοβερή νύχτα του Νιπτήρα και του Μυστικού Δείπνου. Σκέφτομαι πόσο θα εδίδασκε μια αλλαγή ταχτικής, την αγία περίοδο της Μεγάλης Εβδομάδας. Οι Αρχιερείς να εισέρχονται στους Ναούς με μοναχικό ένδυμα. Να μην ανεβαίνουν στο Δεσποτικό Θρόνο. Να μη μιλούν. Να κάθονται αθόρυβα και ταπεινά ανάμεσα στους πιστούς. Μετά το πέρας των ακολουθιών να ανεβαίνουν στο Ιερό, να φιλούν τα χέρια των ιερέων και των διακόνων και από τη μικρή θύρα του Ιερού να αποχωρούν. Την ημέρα του Πάσχα να

ανεβαίνουν στο Δεσποτικό Θρόνο, στέλνοντας το μήνυμα της Αναστάσεως του Κυρίου μας στις καρδιές των χριστιανών... Και αυτό ας ήταν μια αρχή. Πολλά άλλα μπορούν ν΄αλλάξουν προς την κατεύθυνση αυτή. Κάτι ανάλογο θα μπορούσε να γίνει και στα Μοναστήρια.

– Γέροντα καλά και άγια αυτά που λες. Μού φαίνεται όμως πολύ δύσκολο να εφαρμοστούν. Ίσως σε μικρό βαθμό και από λίγους μπορεί και να γίνονται. Μού έρχεται στο μυαλό αυτό που είπε ο Κύριος σε άλλη περίπτωση, ότι ευκοπώτερόν εστι κάμηλον δια τρυμαλιάς ραφίδος εισελθείν ή .....

Πήρα την ευχή του Γέροντα και τις ευχές του για καλή Ανάσταση. Του ...τράβηξα το αποστεωμένο χεράκι να το ασπαστώ και την ίδια στιγμή ένοιωσα να μού τραβάει και αυτός το ...δικό μου. Το τράβηξα βίαια και με δυο γεροντικούς σάλτους βρέθηκα ταραγμένος έξω από το κελλί του!! Ου μή ασπαστείς την χείρα μου εις τον αιώνα! Είπα. Κάτι άκουσα πίσω μου να μουρμουρίζει ο Γέροντας. Μάλλον θα έλεγε, ότι δεν έχω πλέον μέρος μετ΄αυτού!